

Goran NEZIROVIĆ, Sudija Vrhovnog suda FBiH,
goran.nezirovic@pravosudje.ba

dr. sc. Adnan BARUČIJA, Sudija Vrhovnog suda FBiH,
adnan.barucija@pravosudje.ba

dr. sc. Belma KOKIĆ, Sudija Općinskog suda u Zenici,
belma.kokic@pravosudje.ba

UDK 342.722:347.91/.95(497.6)
342.565.2(497.6)
Rad stigao: 28. svibnja 2026.
Rad prihvaćen: 8. lipnja 2026.
Pregledni znanstveni rad

PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Sažetak: U Federaciji Bosne i Hercegovine u oktobru 2025. godine usvojen je Zakon o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku, čime je načinjen značajan korak ka unapređenju sudske zaštite jednog od osnovnih prava garantovanih domaćim i međunarodnim pravnim aktima. Donošenje ovog zakona predstavlja odgovor na dugogodišnji problem prekomjernog trajanja sudskih postupaka, koji je u praksi često dovodio do povrede prava građana na pravično suđenje. Svrha navedenog zakona jeste spriječiti nastajanje povreda prava na pravično suđenje u razumnom roku, osigurati djelotvornu pravnu zaštitu u slučaju povrede tog prava, kao i omogućavanje ostvarivanja primjerenu naknadu zbog povrede tog prava.

Drugi nivoi vlasti u Bosni i Hercegovini su nešto ranije usvojili zakone kojima se osigurava zaštita prava na pravično suđenje u razumnom roku. Do donošenja navedenih zakona, zaštita prava na pravično suđenje u razumnom roku ostvarivala se u postupku pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine te Evropskim sudom za ljudska prava, što je često predstavljalo dugotrajan i složen put do ostvarivanja pravne zaštite. S obzirom da se zaštita prava na pravično suđenje danas prvenstveno ostvaruje pred domaćim sudovima, predmet ovog rada bit će analiza zakonodavnog modela uspostavljenog u Federaciji BiH i razmatranje dosadašnjih iskustava i izazova u njenoj primjeni u praksi.

Gljučne riječi: pravo na pravično suđenje, razuman rok, pravna sredstva, primjerena naknada, Ustavni sud BiH, Evropski sud za ljudska prava.

1. Uvodna razmatranja

Suđenje u razumnom roku jedna je od najaktuelnijih tema u pravnom diskursu Bosne i Hercegovine (BiH). Predugo trajanje građanskih postupaka posljedica je, ponajviše, sistemskih nedostataka u organizovanju pravosuđa i efektivnom ostvarivanju nadležnosti raznih nivoa javne vlasti u ovoj oblasti. Upravo zbog ovih okolnosti postoji sistemsko kršenje ovog prava pred redovnim sudovima,¹ a što je potvrđeno sa većim brojem odluka Ustavnog suda BiH.

¹ Odluka Ustavnog suda BiH broj AP 4101/15 od 10. maja 2018. godine.